

Sociale inclusie in een interregionale context: de Europese dimensie

OCMW Kortrijk, 21 september 2012

Bart Vanhercke
Onderzoekscentrum Sociaal Europa

Een vleugje symboliek

Europese dag van:

- De talen
- De buren
- De patiënten rechten
- De opera
- Hoffelijkheid in het verkeer
- ...
- En vandaag dus: de Europese samenwerking !
  - Samen stilstaan bij kansen en verwezenlijkingen van Interreg-initiatieven (EFRO) en de bredere Europese context

In een notendop

- **Europa: een Janus met twee gezichten**
  - Ver van mijn bed?
- Een streepje jargon
  - Lissabon, Europa 2020 en de anderen
- Europese fondsen: Quo vadis?
  - Toegevoegde waarde

Europa, ver van mijn bed?

- Neen!
- Europa zit in onze portemonnee, ligt op ons bord, zit in onze kleren, onze koffer, aan het strand.
- Europa is overal (soms +, soms -)
- Jacques Delors voorspelde dat 80% van nationale wetgeving op termijn Europees zou zijn...
  - Europese wetten: nu samen ongeveer 100.000 bladzijden

Europa: een Janus met twee gezichten

- Europees discours gedomineerd door Economische en financiële crisis
  - Competitiviteitspact, Pact voor de euro, Euro-Plus Pact, Six-pack, Two-pack...
(wie kan nog volgen?)
- Politieke crisis
  - Destabilisering van regeringen (euro-exit?)
  - Sterke opgang van extreemrechts
- Sociale crisis !
  - Armoede (dak- en thuisloosheid), sociale ongelijkheid tussen groepen

Europa: een Janus met twee gezichten

- Maar Europa is ook:
  - Dwingende afspraken over non-discriminatie (bv. pensioenen), coördinatie sociale zekerheid, arbeidstijd (ziekenhuizen) etc;
  - Europese sociale dialoog (bv. ouderschapsverlof, deeltijdse arbeid);
  - Europese structuurfondsen (EFRO, ESF, CF): sociale insluiting, re-integratie van personen ver van de arbeidsmarkt...
  - Europese 'soft law'- (Sociale) Open Coördinatie incl. meten en benoemen van armoede!

Ose
European
Social
Observatory

In een notendop

- Europa: een Janus met twee gezichten
  - Ver van mijn bed?
- Een streepje jargon
  - Lissabon, Europa 2020 en de anderen
- Europese fondsen: Quo vadis?
  - Toegevoegde waarde

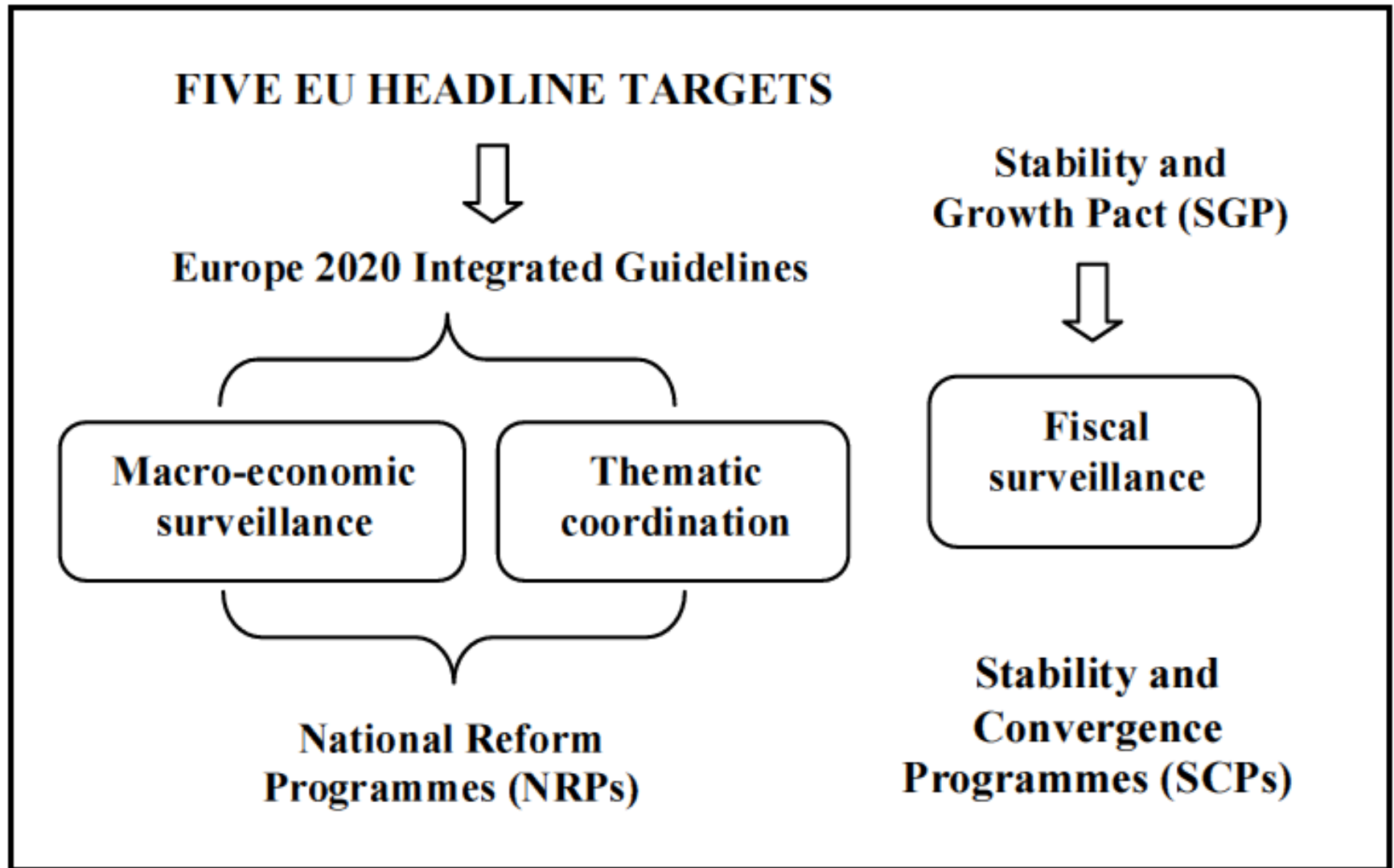
De architectuur van Europa 2020

Hou u vast 😊

Europa 2020 is opgebouwd rond drie
“geïntegreerde pijlers”:

- macro-economisch toezicht (macro-economic surveillance)
- thematische coördinatie
- budgettair toezicht (fiscal surveillance)

Figure 1.1: The three pillars of the Europe 2020 Strategy

Source: Figure based on European Commission, 2010a

Pijler 2: “Thematische coördinatie”

- Focus ligt op het bevorderen van structurele hervormingen op gebied van
  - O&O en innovatie
  - Zuiniger omgaan met hulpbronnen
  - Ondernemingsklimaat
  - Arbeidsmarktparticipatie
  - Prestaties van de onderwijs- en opleidingsstelsels
  - **Sociale integratie bevorderen en armoede bestrijden !**

Pijler 2: Thematische coördinatie

- Wordt geconcretiseerd via
  - ‘Geïntegreerde Richtsnoeren’ (4-10)
  - 5 Europese streefcijfers (EU ‘headline targets’), waaronder **20m ‘armen’ minder**)
  - 7 Europese ‘Vlaggenschepen’ (‘Flagship Initiatives’) – soortelijk gewicht?
- Politieke verantwoordelijkheid van de vakraden
  - Bijvoorbeeld Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (EPSCO) (lichtgewicht tov bv Raad ECOFIN)

Kortom Europa dat is:

- Én die ongrijpbare machine met zijn ingewikkelde structuren en moeilijk jargon
- En een zeer tastbare realiteit, die eigenlijk zeer dicht bij ons bed staat ('te midden de mensen')

In een notendop

- Europa: een Janus met twee gezichten
  - Ver van mijn bed?
- Een streepje jargon
  - Lissabon, Europa 2020 en de anderen
- Europese fondsen: Quo vadis?
  - Toegevoegde waarde

Europese fondsen

- Europese middelen zullen afnemen in nieuw financieel kader
  - Nacht van de lange messen: Structuurfondsen zijn de ‘snoepjes’ voor grotere Europese deals
- Besteding van Europese middelen komende jaren nog meer toegespitst op Europese politiek prioriteiten (met name Europa 2020)
- Minstens 80% (in Vl: meer dan 90%)

Europese fondsen: Interreg

- Kans lijkt niet groot dat ‘sociale insluiting/armoedebestrijding’ een van “thematische doelstellingen” zal zijn binnen Interreg... (slik)
- Signaal geven aan politiek: hoe gaan we anders die 20 miljoen mensen uit armoede halen?

Europese fondsen: Interreg

- Maar: ook in Europa van creatief met woorden worden omgegaan ('onder de radar')
- Sociale insluiting kan (en moet!) 'mainstream' doelstelling zijn doorheen de andere (Interreg) prioriteiten

Europese fondsen

- Kunnen die (bescheiden!) Europese middelen een verschil maken?
- Het korte antwoord is: ja!
  - **Additionaliteit**: “extra” zaken kunnen gerealiseerd worden
  - **Planning** op langere termijn (7j, langer dan verkiezingen)
  - **Wederzijds leren** : andere, maar ook eigen (!) goede praktijken ontdekken
    - Succes, Inspirer, Iage, DNA, Villa Cross Media, Swap Now

Om een Kortrijkse schrijver te parafraseren

*Interreg, project van 2 zeeën
gelegen op een evenaar
van welbehagen,
op de middelenstip
van vier windstreken*

(naar Joris Denoo: <http://www.jorisdenuo.be/>)

**Geeft mooi weer hoe jullie werk de mensen die het
nodig hebben vleugels geven!**

Conclusie

- De boodschap is dus: niet stoppen maar doorgaan: **'keep moving'**!
- Ook al (terug naar de Europese context) omdat binnen Interreg gebaseerd zijn op wederzijds **vertrouwen** tussen de lidstaten
  - Nieuwe structuren, aanvaarden van elkaars kwaliteitsstandaarden etc.
- In huidige Europese context (wantrouwen) is dit essentieel!

Ose
European
Social
Observatory

Publicaties en agenda: www.ose.be

Opinion papers

Research papers

Briefing papers

OSE Nieuwsbrief (ENG) gratis via
<http://www.ose.be/newsletter/>

www.ose.be

Dank voor uw volgehouden aandacht!

**Commentaar/kritiek/vragen zeer welkom
nu of via**

vanhercke@ose.be

www.ose.be